

ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Β' ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΕΜΠΤΗ 23 ΜΑΪΟΥ 2002
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ : ΦΥΣΙΚΗ

ΘΕΜΑ 1ο

Στις ερωτήσεις 1 - 5 να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- 1.** Η αντίσταση ενός μεταλλικού αγωγού που βρίσκεται σε σταθερή θερμοκρασία
- α.** εξαρτάται από την τάση στα άκρα του αγωγού
  - β.** εξαρτάται από την ένταση του ρεύματος που τον διαρρέει
  - γ.** είναι ανάλογη της διατομής του αγωγού
  - δ.** είναι ανάλογη του μήκους του αγωγού.

Μονάδες 4

- 2.** Η KWh (κιλοβατώρα) είναι μονάδα μέτρησης
- α.** ενέργειας
  - β.** ισχύος
  - γ.** έντασης ρεύματος
  - δ.** ηλεκτρικού φορτίου.

Μονάδες 4

- 3.** Η ηλεκτρική ισχύς που προσφέρεται σε έναν ανεμιστήρα είναι 40W. Αν ο συντελεστής απόδοσης του ανεμιστήρα είναι 0,8, τότε η μηχανική ισχύς, την οποία αποδίδει ο ανεμιστήρας είναι:
- α.** 40 W   **β.** 8 W   **γ.** 32 W   **δ.** 48 W.

Μονάδες 4

- 4.** Το μέτρο της έντασης του μαγνητικού πεδίου σε απόσταση r από ευθύγραμμο αγωγό απείρου μήκους, που διαρρέεται από ρεύμα έντασης

Ι, είναι Β. Σε απόσταση $2r$ από τον ίδιο αγωγό, το μέτρο της έντασης του μαγνητικού πεδίου είναι:

α. Β   **β.** $2B$

γ. $B/2$

δ. $B/4$.

Μονάδες 4

- 5.** Αν διπλασιάσουμε τον αριθμό σπειρών ανά μονάδα μήκους ενός σωληνοειδούς, τότε το μέτρο της έντασης του μαγνητικού πεδίου στο εσωτερικό του σωληνοειδούς
- α.** υποδιπλασιάζεται
β. παραμένει το ίδιο
γ. διπλασιάζεται
δ. τετραπλασιάζεται.

Μονάδες 4

- 6.** Να χαρακτηρίσετε στο τετράδιό σας τις προτάσεις που ακολουθούν, με το γράμμα **Σ**, αν είναι σωστές και με το γράμμα **Λ**, αν είναι λανθασμένες.
- α.** Ο κανόνας του Lenz είναι αποτέλεσμα της αρχής διατήρησης της ενέργειας.
β. Όταν διαμαγνητικό υλικό τοποθετείται μέσα σε μαγνητικό πεδίο, τότε η ένταση του μαγνητικού πεδίου ελαττώνεται.
γ. Αν η απόσταση μεταξύ δύο σημειακών φορτίων αυξηθεί, τότε το μέτρο της δύναμης Coulomb μεταξύ των φορτίων θα αυξηθεί.
δ. Η περίοδος περιστροφής του δευτερολεπτού είκτη ενός ρολογιού είναι 1 δευτερόλεπτο.
ε. Ο πρώτος κανόνας του Kirchhoff εκφράζει την αρχή διατήρησης του φορτίου.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 2ο

- 1.** Ένα συρμάτινο πλαίσιο τοποθετείται κάθετα στις δυναμικές γραμμές ενός ομογενούς

μαγνητικού πεδίου. Το πλαίσιο περιστρέφεται, ώστε να γίνει παράλληλο με τις δυναμικές γραμμές. Η επαγωγική τάση που αναπτύσσεται στο πλαίσιο είναι μεγαλύτερη (κατ' απόλυτη τιμή), όταν η περιστροφή γίνεται:

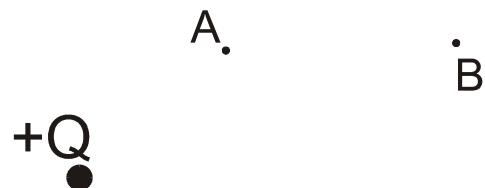
α. αργά   **β.** γρήγορα.

Μονάδες 2

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 6

- 2.** Έστω το ακίνητο σημειακό θετικό φορτίο Q του σχήματος.

α. Να σχεδιάσετε στο τετράδιό σας τις δυναμικές γραμμές του ηλεκτρικού πεδίου που παράγει το φορτίο.

Μονάδες 2

β. Σε ποιό από τα σημεία A ή B, το δυναμικό του πεδίου είναι μεγαλύτερο;

Μονάδες 2

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 5

- 3.** Κλειστό κύκλωμα περιλαμβάνει ηλεκτρική πηγή (E, r), όπου E η ηλεκτρεγερτική δύναμη της πηγής και r η εσωτερική της αντίσταση.

α. Πότε λέμε ότι η πηγή είναι βραχυκυκλωμένη;

Μονάδες 4

β. Να αποδείξετε ότι το ρεύμα βραχυκλωσης της ηλεκτρικής πηγής δίνεται από τη σχέση $I_\beta = E/r$.

Μονάδες 4

ΘΕΜΑ 3ο

Οι οπλισμοί ενός επίπεδου πυκνωτή έχουν εμβαδόν $0,4 \text{m}^2$, απέχουν απόσταση $8,85 \text{mm}$ και συνδέονται με πηγή σταθερής τάσης $88,5 \text{V}$. Μεταξύ των οπλισμών του πυκνωτή υπάρχει κενό. Η απόλυτη διηλεκτρική σταθερά του κενού είναι

$$\epsilon_0 = 8,85 \cdot 10^{-12} \frac{\text{C}^2}{\text{N} \cdot \text{m}^2} :$$

α. Να υπολογιστεί η χωρητικότητα του πυκνωτή.

Μονάδες 6

β. Από σημείο του θετικά φορτισμένου οπλισμού του πυκνωτή ελευθερώνεται, χωρίς αρχική ταχύτητα, θετικά φορτισμένο σωματίδιο αμελητέου βάρους με φορτίο $3,2 \cdot 10^{-19} \text{C}$. Να υπολογιστεί το μέτρο της δύναμης που ασκείται στο φορτίο.

Μονάδες 6

γ. Να υπολογιστεί η κινητική ενέργεια που έχει το σωματίδιο όταν φτάνει στον αρνητικά φορτισμένο οπλισμό.

Μονάδες 7

δ. Ο χώρος μεταξύ των οπλισμών του πυκνωτή καλύπτεται πλήρως με μονωτικό υλικό (διηλεκτρικό) που έχει σχετική διηλεκτρική σταθερά $\epsilon = 4,5$. Να υπολογίσετε τη νέα τιμή της χωρητικότητας του πυκνωτή.

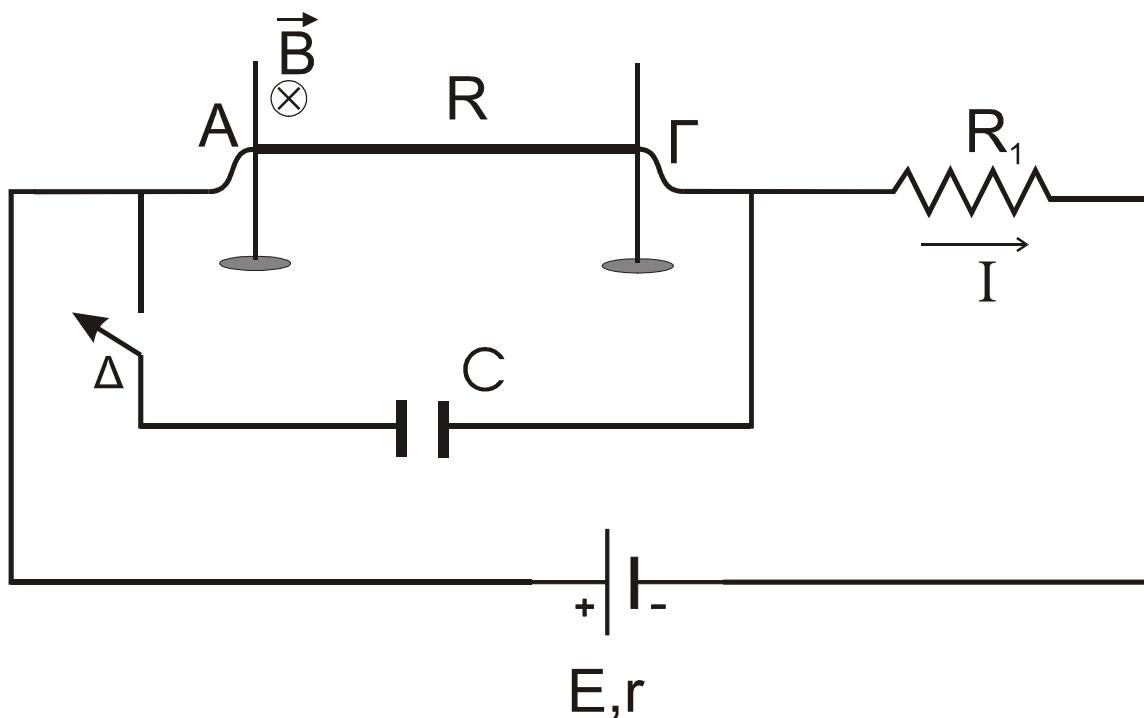
Μονάδες 6

ΘΕΜΑ 4ο

Ο ευθύγραμμος ομογενής αγωγός ΑΓ του σχήματος έχει μήκος $l = 0,2 \text{m}$, διατομή $S = 4 \cdot 10^{-7} \text{m}^2$, μάζα

$m = 8 \cdot 10^{-4} \text{Kgr}$, αντίσταση $R = 0,05\Omega$ και είναι συνεχώς κάθετος σε δύο κατακόρυφους μονωτικούς στύλους, πάνω στους οποίους μπορεί να ολισθαίνει χωρίς τριβές. Ο αγωγός βρίσκεται μέσα στο πεδίο βαρύτητας και μέσα σε οριζόντιο ομογενές μαγνητικό πεδίο, έντασης $\mathbf{B}$ κάθετο στο επίπεδο των δύο στύλων και με φορά όπως φαίνεται στο σχήμα.

Στον αγωγό συνδέεται σε σειρά ωμική αντίσταση $R_1 = 8,95\Omega$ και πηγή συνεχούς ρεύματος με ηλεκτρεγερτική δύναμη $E = 10V$ και εσωτερική αντίσταση $r = 1\Omega$. Στα άκρα του αγωγού ΑΓ συνδέεται παράλληλα προς τον αγωγό πυκνωτής χωρητικότητας $C = 10^{-7}\text{F}$ μέσω διακόπτη Δ. Στην αρχή ο διακόπτης Δ είναι ανοικτός, ο πυκνωτής

αφόρτιστος και ο αγωγός ισορροπεί. (Δ ίνεται $g = 10 \text{m/s}^2$).

- α. Να υπολογιστεί η ειδική αντίσταση του υλικού του αγωγού,

- β.** Να υπολογιστεί η ένταση του ρεύματος Ι που διαρρέει το κύκλωμα,

Μονάδες 6

- γ.** Να υπολογιστεί το μέτρο της έντασης Β του μαγνητικού πεδίου.

Μονάδες 6

- δ.** Σταθεροποιούμε τον αγωγό στη θέση ισορροπίας του και κλείνουμε το διακόπτη Δ. Να υπολογιστεί η τελική τιμή της ενέργειας του πυκνωτή.

Μονάδες 7